

Z A P I S N I K
sa Sedme sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu
održane 27. aprila 2017. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 35 minuta.
Predsjedavao je Željko Aprcović, predsjednik Odbora.
Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Marija Maja Čatović, Bogdan Fatić, Petar Smolović, Andrija Nikolić, Miloš Nikolić i Radule Novović.

Rad sjednice pratili su i predstavnici medija.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

1. Predlog zaključaka povodom Godišnjeg izvještaja o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2016. godinu.

Predloženi dnevni red usvojen je jednoglasno.

PRVA TAČKA – Predlog zaključaka povodom Godišnjeg izvještaja o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2016. godinu

Predsjednik Odbora, poslanik Željko Aprcović je podsjetio da je Odbor na Petoj sjednici, održanoj 20. aprila 2017. godine, razmotrio Godišnji izvještaj o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2016. godinu.

Na ovoj sjednici, Odbor je, povodom navedenog izvještaja, jednoglasno odlučio da Skupštini uputi Predlog zaključaka (8).

Sa ove sjednice, a u vezi prve tačke, Skupštini je upućen sledeći:

I Z V J E Š T A J
O RAZMATRANJU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU SUDSKOG SAVJETA I
UKUPNOM STANJU U SUDSTVU ZA 2016. GODINU

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, kao matični odbor, je na Petoj sjednici, održanoj 20. aprila 2017. godine razmotrio Godišnji izvještaj o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2016. godinu, koji je Skupštini Crne Gore podnio Sudski savjet.

Odbor se, na osnovu razmotrenog Izvještaja, informisao o sljedećem:

Crnogorski sudovi su počeli izvještajnu godinu sa 33.298 predmeta, primili 97.478, završili 90.537, a ostalo je neriješeno 32.313 predmeta ili 24,71%. Priliv predmeta bio je veći u odnosu na prethodnu godinu za 6,13%, a broj riješenih predmeta takođe veći u odnosu na prethodnu godinu za 2,49%.

Prosječni mjesečni priliv po sudiji iznosio je 32,99 predmeta, 367,66 su završili i ostalo je nezavršenih predmeta po sudiji 131,22, na godišnjem nivou.

Na nivou crnogorskog sudstva stopa ažurnosti iznosi 92,88%, a stopa efikasnosti po CEPEJ indikatorima 77,65%.

U 2016. godini kvalitet rada je zadržan na zadovoljavajućem nivou, što znači da je 21,02% od svih odluka po žalbama ukinuto, 68,28% potvrđeno dok je 5,68% djelimično potvrđeno/preinačeno/ukinuto. Odluke su rađene u zakonskom roku, odnosno samo 0,68% odluka je urađeno van zakonskog roka.

Kod osnovnih sudova postoji približno jednak priliv parničnih predmeta u odnosu na 2015. godinu, s obzirom na to da je tokom 2016. godine, primljeno ukupno 22.167 predmeta, dok je krivičnih predmeta primljeno 3.443, više za 123 predmeta u odnosu na 2015. godinu.

Kada je u pitanju kaznena politika, od ukupnog broja donijetih presuda, u njih 1.792 je izrečena uslovna osuda (44,31%), dok je 171 lice osuđeno na novčanu kaznu (4,23%), a 1.360 lica na kaznu zatvora (33,63%). Ukupno su izrečene 233 kazne rada u javnom interesu, što predstavlja 5,76% od ukupnog broja izrečenih kazni.

Viši sud u Podgorici počeo je izvještajnu godinu sa 2.657 predmeta, primio 10.989, ukupno u radu imao 13.646 predmeta, riješio 11.465 predmeta, ostalo neriješeno 1.927, što čini stopu ažurnosti od 104,33%.

Viši sud u Bijelom Polju je tokom 2016. godine, primio ukupno 4.935 predmeta, riješio 5.037 (uključujući i predmete iz ranijih godina), dok su na kraju godine ostala neriješena 184 predmeta.

Viši sudovi su u odnosu na priliv završili 103,63%, dok je 70,68% postupaka završeno u roku do tri mjeseca, računajući sve predmete u radu.

Što se tiče dva Specijalizovana odeljenja pri višim sudovima koji sude predmete organizovanog kriminala, korupcije i ratnih zločina, u izvještajnoj godini ukupno je u radu bilo 70 predmeta, od kojih je riješeno 38 predmeta, a ostalo neriješeno 32, odnosno 45,71%. Priliv je bio veći u odnosu na prethodne godine, a broj riješenih je veći za 12 predmeta u odnosu na broj riješenih predmeta u prošloj godini.

Privredni sud je prethodne godine završio 98,52% u odnosu na priliv, a u odnosu na ukupan broj predmeta u radu ostalo je neriješeno 18,07%.

Upravni sud je tokom 2016. godine imao veći priliv predmeta u odnosu na prethodnu godinu, kao i veći broj riješenih predmeta, ukupno 4.197, što je 88,19% predmeta od ukupnog priliva. Ukinuto je 15,95% odluka, što je skoro jednako broju ukinutih odluka u 2015. godini.

Apelacioni sud je tokom 2016. godine imao ukupno 2.168 predmeta u radu, od kojih je 92,29% riješenih, odnosno 8,39% neriješenih u odnosu na priliv. Kvalitet odlučivanja je iskazan kroz 76,36% potvrđenih i 14,55% ukinutih odluka.

Vrhovni sud je u 2016. godini primio ukupno 4.155 predmeta, odnosno imao u radu ukupno 4.407 predmeta, uključujući predmete iz prethodne godine. U odnosu na ukupan priliv, riješeno je 100,55% predmeta, dok je ostalo nezavršeno 5,13%.

Kancelariji za prijem i predstavke pri Vrhovnom sudu Crne Gore, su u protekloj godini podnijete 263 predstavke građana, od kojih je osnovana 31, dok je neosnovanih 125, administrativno završenih 11, a nezavršenih 16, usljed njihovog prispjeća u decembru 2016. godine. Predstavke se, u najvećem dijelu, odnose na nezadovoljstvo stranaka odlukama nižestepenih sudova, dok se manji dio odnosi na neažurnost postupanja pojedinih sudija.

Kada je pitanju primjena Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku, u izvještajnom periodu u radu je bio 248 kontrolni zahtjev za ubrzanje postupka, što je manje u odnosu na 2015. godinu za 13 predmeta. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je neriješeno 29 zahtjeva. Vrhovnom sudu Crne Gore podnijeto su ukupno 54 tužbe za pravično zadovoljenje, od čega je 48 riješeno.

U izvještajnoj godini, na ime troškova angažovanja advokata u **postupku pružanja besplatne pravne pomoći**, pred svim sudovima, utrošeno je ukupno 156.206,76 €.

Sudski savjet je tokom 2016. godine, održao 25 sjednica.

U izvještajnom periodu, primjenom pozitivnih propisa, uspostavljen je novi sistem izbora, napredovanja, ocjene rada, mobilnosti i disciplinske odgovornosti sudija. Tako je, po prvi put sproveden **postupak dobrovoljnog horizontalnog raspoređivanja sudija** popunjavanjem sudijskih mjesta putem internog oglašavanja. Na interne oglase za popunjavanje slobodnih sudijskih mjesta u Osnovnom sudu u Podgorici bilo je više zainteresovanih kandidata, dok za drugi sud iste vrste u Herceg Novom i za Viši sud u Bijelom Polju nije bilo prijavljenih kandidata. Nakon sprovedenog postupka po javnom oglasu izabrana su tri kandidata za sudije osnovnih sudova.

Sistem za periodično profesionalno ocjenjivanje, planiran Strategijom reforme pravosuđa, uspostavljen je u cilju jačanja nezavisnosti, nepristrasnosti i odgovornosti pravosuđa. Propisani kriterijumi, potkriterijumi i indikatori za ocjenjivanje sudija i predsjednika sudova, pružaju osnov za transparentno i na rezultatima rada zasnovano napredovanje i isti treba da dovedu do rezultata napredovanja sudija u sud višeg stepena, odnosno ukažu na profesionalne slabosti sudija, koje za posljedicu mogu imati njihovo dodatno usavršavanje ili odgovornost.

Savjet je, tokom 2016. godine, donio četiri odluke o prestanku sudijske funkcije, od čega tri na lični zahtjev i jednu usljed ispunjenja uslova na starosnu penziju. Disciplinskom tužiocu je, tokom izvještajnog perioda, podnijet jedan predlog za utvrđivanje **disciplinske odgovornosti sudije**. Nakon sprovedenog postupka po podnijetom predlogu, Disciplinsko vijeće je navedeni predlog odbacilo, te našlo da se isti

ima smatrati Inicijativom za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa sudija, iz kog razloga je prosljeđen Komisiji za Etički kodeks sudija, na dalju nadležnost. U izvještajnom periodu nije bilo odluka Savjeta o privremenom udaljenju sudija sa dužnosti.

U toku 2016. godine, Komisiji za etički kodeks sudija je podnijeto ukupno 19 inicijativa za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa sudija. Nakon sprovedenih postupaka, Komisija je utvrdila da devet sudija nije počinilo povrede naznačene u istima, da je u tri inicijative četvero sudija svojim ponašanjem počinilo povrede Etičkog kodeksa. U šest predmeta podnosiocima je dostavljeno obavještenje da odredbe Kodeksa ne ostavljaju mogućnost ispitivanja i komentarisanja pravosnažnih odluka. Jedan postupak je obustavljen po zahtjevu podnosioca inicijative.

Tokom 2016. godine, Sekretarijat Sudskog savjeta je, poštujući odredbe Zakona o slobodnom pristupu informacijama, odlučivao o velikom broju **primljenih zahtjeva za slobodan pristup informacijama**, pa je shodno tome Sekretarijatu tokom izvještajnog perioda, podnijeto ukupno 285 zahtjeva, o kojima je odlučeno donošenjem rješenja, odnosno obavještenja, od zavisnosti od utvrđenog činjeničnog stanja.

U 2016. godini, **Odjeljenje za IKT i multimediju** je realizovalo niz aktivnosti, kao što su: redovno održavanje kompletne IKT opreme u sudovima; unaprijeđen je web servis sa kaznenom evidencijom Ministarstva pravde; realizovane su redovne aktivnosti na podršci korisnicima PRIS-a i na izradi izvještaja; kao i redovne aktivnosti na pružanju multimedijalnih usluga sudovima, pa su, s tim u vezi, službenici zaduženi za održavanje računara i mrežnih uređaja, u prethodnoj godini, odgovorili na 715 zahtjev, službenici u Help desku Odjeljenja za IKT na 1716 zahtjeva korisnika, dok je u toku prethodne godine odjeljenje bilo angažovano na prezentaciji dokaza na 243 glavna pretresa.

Savjet je u 2016. godini ostvario veoma intenzivnu međunarodnu saradnju. Pored redovne saradnje sa sudskim savjetima u regionu i Evropi, predsjednik i predstavnici Savjeta su organizovali, te realizovali brojne i značajne posjete, kao i susrete sa predstavnicima međunarodnih organizacija.

Povodom razmatranja Godišnjeg izvještaja o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2016. godinu, Odbor je na Sedmoj sjednici, održanoj 27. aprila 2017. godine jednoglasno odlučio da predloži Skupštini na usvajanje sljedeći:

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Neophodno je implementirati u potpunosti novi zakonodavni okvir i dalje jačati nezavisnost i profesionalizam sudija u vršenju sudijske funkcije, putem efikasnog sprovođenja sistema za izbor, ocjenjivanja rada i napredovanja u radu, odnosno donošenja sudskih odluka najvećeg mogućeg kvaliteta.
2. Neophodno je ostvariti potpunu primjenu etičkog kodeksa i novih disciplinskih mjera za sudije, jačanjem odgovornosti pravosuđa putem građenja bilansa ostvarenih

rezultata. Primijeniti u potpunosti propisane kriterijume i indikatore za ocjenjivanje sudija i predsjednika sudova.

3. Nastaviti sa efikasnijom zaštitom prava na suđenje u razumnom roku i realizacijom svih predviđenih mjera za smanjenje broja neriješenih predmeta i ukupne dužine trajanja postupaka, na način da se poboljša sistem praćenja sudskih postupaka putem informacionog sistema.
4. Analizirati dalju potrebu racionalizacije sudske mreže, kao i sprovođenje iste. Takođe je potrebno analizirati postignute i buduće efekte, kako bi se sprovelo bolje upravljanje kadrovima i poboljšala izgradnja kapaciteta.
5. Neophodno je nastaviti sa kontinuiranom i sistematskom primjenom alternativnih načina rješavanja sporova.
6. Nastaviti sa kontinuiranom praksom edukacije sudija i sudske administracije i unapređenju znanja nosilaca sudijske funkcije, o praksi Evropskog suda za ljudska prava i pravu Evropske unije, a sve u cilju ujednačavanja i usklađivanja nacionalne sudske prakse s evropskom.
7. Potrebno je dodatno uložiti napor u presuđivanju i kažnjavanju za ratne zločine uz punu primjenu međunarodnih standarda. Potrebno je obezbijediti da žrtve ratnih zločina imaju jednak pristup pravdi i naknadi štete i da njihove tužbe budu procesuirane u razumnom roku.
8. Potrebno je dodatno uložiti napor u postizanju potpune ažurnosti sudova i ujednačavanju sudske prakse koja doprinosi jačanju i poštovanju zajamčenih prava i sloboda na nacionalnom i međunarodnom nivou, poštovanju principa pravičnog i fer suđenja, suđenja u razumnom roku i pristupa pravdi.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Željko Aprcović, predsjednik Odbora.

Sjednica je završena u 10 sati i 40 minuta.

Zapisnik sačinila:
Sekretarka Odbora

Slavica Mirković

Predsjednik Odbora

Željko Aprcović